

NOTAT

Orientering om status for EU-trilog om asbestdirektivet og EU-formandskabets afsøgning af forslag til revideret mandat om asbestdirektivet

6. juni 2023

J.nr.

KT
FIN

Folketingets Europaudvalg *orienteres* med dette notat om udviklingen i de aktuelle EU-forhandlinger om asbestdirektivet.

Status for forhandlingerne

Europa-Kommissionen offentliggjorde sit forslag til revision af asbestdirektivet i september 2022. Rådet vedtog sin generelle indstilling i december 2022, og den 26. april vedtog Europa-Parlamentet (EP) sin betænkning om forslaget til asbestdirektiv, som udgør EPs forhandlingsmandat til trilog.

Mens Rådets forhandlingsmandat holder sig inden for Kommissionens oprindelige forslags rammer og anvendelsesområde, foreslår EP at udvide direktivet på en række områder.

EP's betænkning indeholder forslag om grænseværdien for asbest og målemetoder, som indgik i Rådets generelle indstilling fra 2022 og i regeringens forhandlingsoplæg fra november. Betænkningen indeholder dog også flere nye elementer, som Rådet ikke tidligere har forholdt sig til, og som heller ikke har været behandlet i regeringens oprindelige forelæggelse af sagen i november.

På den baggrund fremlagde det svenske formandskab et forslag til drøftelse af revideret mandat til trilog fredag den 2. juni, som er et forsøg på at lægge en overordnet (og flere steder ikke konkret) linje for Rådet på de af EP's ændringsforslag, som går ud over det oprindelige forslag. Det må forventes, at formandskabet på Coreper den 7. juni vil gå mere i dybden med sit forslag, hvilket er efterspurgt af Danmark og formentlig en række andre lande.

Formandskabet udelukker i sit udkast flere af EP's ændringsforslag på forhånd. Det må derudover forventes, at en række medlemslande vil have udfordringer med forskellige af EP's øvrige ændringsforslag, og at Rådets mandat derfor alene vil blive moderat justeret. Kommissionen forventes at støtte Rådet i en sådan tilgang.

Dansk stillingtagen vil blive gjort endeligt op, når det står klart, hvilke elementer der vil blive forhandlet videre om i de fortsatte trilogforhandlinger. Såfremt nogle af disse elementer vil ligge uden for regeringens forhandlingsoplæg fra november, vil regeringen vende tilbage og tage revideret forhandlingsoplæg i EUU.

Nedenfor præsenteres den foreløbige danske holdning til de videre trilogforhandlinger. Herefter gennemgås hovedtrækkene i de forskellige ændringsforslag, som EP har fremsat, samt formandskabets forslag til Rådets reviderede mandat til de videre trilogforhandlinger på samme punkter.

Dansk holdning

Beskyttelse af arbejdstagere mod asbest er en vigtig dagsorden for den danske regering. Regeringen bakker derfor også op om formandskabets bestræbelser på at opnå en ambitiøs aftale med EP og er i udgangspunktet positivt stemt i forhold til formandskabets anmodning om øget fleksibilitet ift. Rådets generelle indstilling. Det gælder særligt ift. grænseværdien og overgangsperioden til mere moderne målemetode, hvor Danmark jf. forhandlingsoplægget fra november kan være fleksible ift. EP.

Danmark er også åben for at finde yderligere veje til at styrke beskyttelsesniveauet for arbejdstagere. Da det nærmere indhold og detaljeringsgrad ift. flere af de nye elementer fra EP fortsat er uafklarede, har regeringen imidlertid valgt at tage et parlamentarisk forbehold i Coreper, indtil der er mere klarhed over rækkevidden af de af EP's forslag, der vil blive en del af de videre trilogforhandlinger. Denne tilgang betyder, at regeringen til enhver tid i de videre forhandlinger har mulighed for at komme tilbage til Udvalget og anmode om et revideret forhandlingsoplæg, hvis der skønnes behov derfor.

Indholdet af EP's forslag samt formandskabets forslag til revideret mandat

Som et af de væsentligste punkter, har EP foreslået *ændring af EU's grænseværdi* for asbest, så den gældende værdi på 0,1 fibre/cm³ ændres til 0,001 fibre/cm³. I tilknytning hertil ønskes det, at man anvender *elektronmikroskopi som målemetode* ved kontrol af grænseværdien. Begge dele foreslås indført efter en overgangsperiode på 4 år: I overgangsperioden skal grænseværdien kun skærpes 10 gange mod 100 gange ved fuld indfasning.

I formandskabets forslag til revideret mandat for Rådet lægges der op til at fastholde den 10 gange lavere grænseværdi, som Rådet og Kommissionen er nået til enighed om. Der åbnes dog op for en yderligere skærpet grænseværdi og brug af elektronmikroskopi, hvis det vurderes rimeligt og teknisk gennemførligt. Dette følger det hidtidige danske mandat i forhandlingerne.

Herudover har EP en række yderligere forslag, som ligger ud over Kommissionens oprindelige forslag og uden for, hvad Rådet og regeringen tidligere har forholdt sig til. Det gælder:

Udvidelse af direktivets anvendelsesområde, således at andre fibre med lignende egenskaber som asbest også omfattes af direktivet. EP har også foreslået, at direktivets anvendelsesområde udvides til også at omfatte udsættelse for asbest *uden for* arbejdet. I formandskabets udkast til revideret mandat for Rådet lægges der op til åbenhed ift. at andre fibre med asbestlignende egenskaber medtages, mens det afvises, at direktivet også skal omfatte udsættelse uden for arbejdet.

Ophævelse af en eksisterende undtagelse i direktivet, som tillader afvigelse fra en

række krav i forbindelse med asbestarbejde, når der er tale om arbejde med sporadisk og kortvarig udsættelse for asbest. Parlamentets ønsker i stedet sådanne lemper introduceret i branchespecifikke vejledninger. I formandskabets reviderede mandat for Rådet lægges der op til åbenhed ift. dette forslag som led i et kompromis.

Flere og mere detaljerede krav til blandt andet håndtering af asbest af arbejdstagere. EP ønsker bl.a. at specificere, hvilke beskyttelsesforanstaltninger der skal anvendes i forbindelse med asbestarbejde. I det reviderede mandat lægges der op til åbenhed ift. dette forslag som led i et kompromis.

Nye krav i forbindelse med fjernelse og bortskaffelse af asbest. Parlamentet ønsker et generelt forbud mod genanvendelse, reparation og indkapsling af asbest. I stedet skal asbestmaterialer som udgangspunkt fjernes. I det reviderede mandat lægges der op til, at der arbejdes for at finde en løsning ift. dette element.

Udvidede krav til virksomhedernes notifikation til myndighederne forud for asbestarbejde. Parlamentet ønsker, at virksomheder skal give mere detaljerede oplysninger om bl.a. beskyttelsesforanstaltninger, arbejdshygiejniske foranstaltninger og affaldshåndtering ifm. den eksisterende ordning om indberetning forud for, at et asbestarbejde påbegyndes. I det reviderede mandat lægges der op til en vis åbenhed herfor, såfremt der kan findes en løsning med lavere detaljeringsgrad.

Brug af oplysninger fra screening for asbest i bygninger i forbindelse med forundersøgelse til asbestarbejde. EP ønsker, at den lovpligtige undersøgelse, som finder sted forud for arbejdet, sker med inddragelse af resultater af en screening for asbest i bygninger, som endnu ikke finder sted. Det forventes, at Kommissionen kommer med et forslag herom snart. I det reviderede mandat afvises dette forslag med henvisning til, at man bør afvente forslaget fra Kommissionens på dette område, da man ikke rigtig kan henvise til lovgivning, der ikke eksisterer endnu.

Certificering af virksomheder, som laver asbestarbejde, herunder nye krav til de ansattes uddannelse. I det reviderede mandat lægges der op til at åbenhed ift. dette forslag som led i et samlet kompromis.

Videre proces

Rækkevidden af flere disse ændringsforslag er fortsat ikke afklaret, hvorfor dansk stilling heller ikke er gjort endeligt op på alle områder. Drøftelsen på Coreper den 7. juni forventes at give nogle af disse svar. På EUU-mødet den 9. juni gives en orientering om udfaldet af Coreper-drøftelsen samt om forventningerne til de videre forhandlinger med EP.